

VERSLAG

van het vogelkamp op

A M E L A N D

gehouden van 26 t/m 28 oktober 1973

door de

VOGELWERK GROEP HET GOOI e.o.

VERSLAG van het vogelkamp op AMELAND,
gehouden van 26 t/m 28 oktober 1973,
door de VOGELWERK GROEP HET GOOI e.o.

Kampleiding:

mevr. L.J. Dwars-van Achterbergh
en Y.S. Vogel

Verslag:

D.A. Jonkers

Inleiding

Jaarlijks terugkerende evenementen zijn de voor- en najaars-kampjes, die door de subgroep excursies van de vogelwerkgroep worden georganiseerd op één van onze Waddeneilanden. Dit maal was Ameland weer eens aan de beurt; een oude bekende, want in 1968 werd er het eerste kamp gehouden, gevolgd door vele andere.

Tot nu toe zijn er, met uitzondering van het in 1971 uitgebrachte verslag van een herfstkamp op Terschelling, geen verslagen in deze vorm verschenen.

Het leek ons een goede gewoonte om alle verzamelde gegevens op schrift te stellen en uit te werken.

Voordelen hiervan zijn:

- dat de deelnemers achtergrondinformatie hebben voor eventuele volgende bezoeken en over een reeks van jaren vergelijkingen kunnen maken;
- dat de subgroep excursies en toekomstige deelnemers globaal weten wat zij kunnen verwachten;
- dat natuurbeschermingsinstanties wellicht hun voordeel kunnen doen met de waarnemingen, vooral omdat uit deze tijd van het jaar vaak weinig gegevens voorhanden zijn.

Weersomstandigheden

Het weer werd beheerst door een hogedrukgebied, dat over een groot deel van Europa lag. Op 26 oktober bereikte de vrij zachte lucht nog middagtemperaturen van 12° C., aangevoerd door een zwakke tot matige west-zuidwestenwind. Via IJsland bewoog zich een depressie naar de Scandinavische landen, waar op dat moment al veel lagere temperaturen heersten. 's Nachts vond een sterke afkoeling plaats, waardoor op het eiland hier en daar mistvorming optrad, die overdag het waarnemen op afstanden groter dan een paar honderd meter - belangrijk voor wadvogel- en zeetrekwaarneming - bemoeilijkte. Dit weertype handhaafde zich ook op 27 en 28 oktober. In de nacht van 27 op 28 oktober liepen de temperaturen terug tot vlak boven het vriespunt; de wind was in de loop van de 27e gedraaid naar zuid.

Hoog- en laagwatertabel

Datum	Wadkant van het eiland				Noordzeestrand	
	westelijk deel		oostelijk deel		hoog	laag
	hoog	laag	hoog	laag		
26 oktober	10.03	03.48	10.28	04.13	09.33	03.18
	22.41	16.23	23.06	16.48	22.11	15.53
27 oktober	10.41	04.29	11.06	04.54	10.11	03.59
	23.08	16.55	23.33	17.20	22.38	16.25
28 oktober	11.15	05.03	11.40	05.28	10.45	04.33
	23.35	17.26	24.00	17.51	23.05	16.56

Doel

Bij de kampleiding stond voorop dat de deelnemers aan dit week-eind een beeld zouden kunnen krijgen van het eiland Ameland en de op dat moment aanwezige vogels.

Tevens zou worden gepoogd de zelfwerkzaamheid van een ieder te bevorderen door zelf te laten determineren, waarbij men kon terugvallen op iets meer ervaren leden.

Ook zou het maken van notities worden gestimuleerd.

De weerslag van dit streven kan men vinden in dit verslag.

Excursies

Na gezamenlijk overleg werden de volgende excursies gepland en gehouden:

- (1) 26 oktober, 10.00 - 18.00 uur:
vanaf Nes naar Buren, langs de Buurder Strandweg tot het strand; hierna via de Buurder Duinen naar het Nieuwlands Rijd tot paal 19 en terug via het fietspad langs het Oostbos; vervolgens langs de Vleyen, het Nesser Bos, de Nesserduinen, de Zwanewaterduinen, de Ballumer Duinen, de Ballumer Mieden, de Ballumerbocht en de polder de Grieën naar Nes;
- (2) 26 oktober, 21.50 - 23.15 uur:
Vuurtoren Hollum;
- (3) 27 oktober, 7.30 - 8.30 uur:
Strand bij Nes;
- (4) 27 oktober, 8.30 - 14.30 uur:
via Nes, Buren, Buurder Strandweg, Buurder Duinen naar het Nieuwlands Rijd en de Oerder Vlakte; terug langs het Oostbos en via Buren weer naar Nes;
- (5) 27 oktober, 15.10 - 17.00 uur:
van Nes naar de Nesser Duinen, Zwanewaterduinen; via de Ballumer Stuifdijk naar de Ballumerbocht en vanaf hier over de waddijk naar de haven in Nes;
- (6) 27 oktober, 21.15 - 23.15 uur:
Nesser Bos, Nesser Strand van paal 14 tot paal 12; via het Westerp pad naar Nes;
- (7) 27 oktober, 21.15 - 22.20 uur:
Vuurtoren Hollum (andere groep);
- (8) 28 oktober, 7.00 - 11.30 uur:
via Ballum en Hollum naar het rietveld benoorden de Lange Duinen;
- (9) 28 oktober, 13.00 - 16.40 uur:
Ballumer Mieden, de waddijk vanaf de Ballumerbocht tot de Westergrie en de Hollumer Mieden.

Op de vooravond van de excursies werd door één van de deelnemers een inleiding over het eiland gehouden.

Waarnemingen

- (1) DODAARS (*Podiceps ruficollis ruficollis*)
26-10: vier waarnemingen met een totaal van 8 exx. in slootjes in de polder de Grieën;
27-10: 4 exx. in een sloot bij de Ballumerbocht; totaal 7 exx. in slootjes in de Ballumer Mieden.
- (2) JAN VAN GENT (*Sula bassana*)
26-10: 1 volwassen ex. achter de branding ter hoogte van paal 13 in westelijke richting vliegend.

- (3) **BLAUWE REIGER** (*Ardea cinera cinera*)
26-10: 1 ex. opvliegend uit de Ballumer Mieden;
27-10: 1 ex. foeragrend op het wad in de Ballumer-
bocht;
28-10: 1 ex. boven het rietveld bij de Lange Duinen;
1 ex. foeragrend op het wad langs de vaargeul
bij Nes.
- (4) **WILDE EEND** (*Anas platyrhynchos platyrhynchos*)
26-10: Polder de Mieden in totaal 14 exx.;
Nieuwlands Rijd: 1 ex.;
Ballumer Mieden: 13 exx.
Op het wad bij de Ballumer bocht: 7 exx.;
28-10: Uit het rietveld bij de Lange Duinen: 45 exx.
opvliegend.
- (5) **WINTERTALING** (*Anas crecca crecca*)
26-10: Polder de Grieën: 1 ex. opvliegend;
27-10: Wad t.h.v. Oerder Sloot: 1 ex. foeragerend;
28-10: Ballumer Mieden: totaal 29 exx. waargenomen,
die opvlogen en rondvlogen bij de sloten en
plasjes;
Op de Vrijheidsplaat t.h.v. de Westergrie:
142 exx. foeragerend.
- (6) **SMIENT** (*Anas penelope*)
26-10: 55 exx. foeragrend op het Nieuwlands Rijd op
de vochtige delen;
34 exx. idem op het wad bij de Ballumer bocht;
27-10: van 7.00 - 8.30 uur totaal 83 exx. t.h.v. Nes
in westelijke richting over zee trekkend;
76 exx. foeragerend t.h.v. de Oerder Sloot;
's Avonds t.h.v. de Molsdijk bij Nes luid roe-
pende, overvliegende exx., zowel in oostelijke
als in westelijke richting; aantal onbekend;
28-10: boven de Vrijheidsplaat 32 exx. in zuidelijke
richting vliegend.
- (7) **PIJLSTAART** (*Anas acuta*)
26-10: 31 exx. boven het Nieuwlands Rijd in westelijke
richting overvliegend;
27-10: Strandpaal 12 boven de zeereep: 2 exx. rich-
ting west;
Nieuwlands Rijd 5 exx. in zuidwestelijke richting;
2 exx. in een plas ten oosten van de Oerder
Sloot;
Polder de Grieën: 1 ex. in westelijke richting;
28-10: 24 exx. in zuidelijke richting vliegend boven
het rietveld bij de Lange Duinen;
48 exx. vliegend in de richting van het wad
over de Ballumer Mieden;
39 exx. rondvliegend boven de Vrijheidsplaat.
- (8) **SLOBEEND** (*Anas clypeata*)
27-10: 1 ex. in westelijke richting vliegend boven de
waddijk bij de polder de Grieën.
- (9) **KUIFEEND** (*Aythya fuligula*)
26-10: 1 ex. in een sloot in de Ballumer Mieden;
28-10: 4 exx. in een sloot in de Ballumer Mieden;
1 ex. invallend idem.
- (10) **GROTE ZEEEEND** (*Melanitta fusca fusca*)
27-10: achter de branding bij strandpaal 12: 2 exx.
in westelijke richting vliegend.
- (11) **ZWARTE ZEEEEND** (*Melanitta nigra*)
26-10: in de branding t.h.v. Buren werd een zwammen

vrouwelijk ex. waargenomen.

- (12) EIDERBEND (*Somateria mollissima mollissima*)
26-10: 29 exx. boven zee in westelijke richting vliegend t.h.v. strandpaal 7;
1 vr. ex. zwemmend en duikend in een stroomgeul van de Ballumer bocht (idem op 27-10);
27-10: Van 7.00 - 8.30 uur werden boven zee t.h.v. strandpaal 12 in totaal 66 exx. in oostelijke en 212 exx. in westelijke richting vliegend waargenomen;
28-10: boven zee t.h.v. strandpaal 5: 7 exx, in westelijke richting overvliegend;
Zowel op het strand als langs de wadkant werden tijdens de waarnemingen enkele dode exx. gevonden.
- (13) GROTE ZAAGBEK (*Mergus merganser merganser*)
27-10: t.h.v. strandpaal 12 werden 3 exx, in westelijke richting vliegend gesignaleerd.
- (14) BERGEEND (*Tadorna tadorna*)
26-10: op het wad bij de Ballumer bocht: 41 exx.;
27-10: ca. 200 exx. foeragerend op het wad t.h.v. de Oerder Sloot;
Van de Ballumer bocht tot de haven van Nes: ca. 530 exx.;
28-10: Vrijheidsplaat: ca. 1350 exx.;
In de Ballumer Mieden: 17 exx.
- (15) GRAUWE GANS (*Anser anser anser*)
26-10: bij strandpaal 10: 1 ex. in westelijke richting vliegend.
- (16) ROTGANS (*Branta bernicla bernicla*)
27-10: 43 exx. foeragerend t.h.v. het Oerder Duin;
28-10: 2 exx. boven de Lange Duinen in oostelijke richting vliegend;
Vrijheidsplaat: 276 exx.
- (17) RUIGPOOTBUIZERD (*Buteo lagopus lagopus*)
27-10: 1 trekkend ex. bij de stuifdijk langs het Nieuwlands Rijd - vloog in westelijke richting en werd door een Torenavalk aangevallen.
- (18) SPERWER (*Accipiter nisus nisus*)
26-10: 1 ex. jagend boven de Zwanewaterduinen;
27-10: 1 ex. boven Ned in westelijke richting vliegend.
- (19) BLAUWE KIEKENDIEF (*Circus cyaneus cyaneus*)
26-10: 1 ♂ jagend in de Buurder Duinen;
1 juv. ♂ en 3 ♀ jagend boven de Zwanewaterduinen;
1 ♂ en 1 ♀ jagend boven de Ballumer Mieden;
27-10: 3 ♀ jagend langs de stuifdijk bij het Nieuwlands Rijd;
28-10: 1 ♂ en 1 ♀ jagend boven het rietveld bij de Lange Duinen.
- (20) SMELLEKEN (*Falco columbarius aesalon*)
27-10: 1 ex. laag over de polder de Grieën in westelijke richting vliegend.
- (21) TORENVALK (*Falco tinnunculus tinnunculus*)
26-10: Buurder Duin: 2 exx. roepend;
Nieuwlands Rijd: 1 ex.;
Nesser Duinen: 1 ex.;
Ballumer Duinen: 1 ex.;
Polder de Grieën: 1 ex.;

27-10: Nieuwlands Rijd: 3 exx.;
Zwanewaterduinen: 2 exx.;
Nesser Duin: 1 ex.;
28-10: Ballumer Mieden: 4 exx.

Alle exemplaren werden jagend waargenomen.

(22) PATRIJS (*Perdix perdix perdix*)

27-10: Polder de Grieën: 4 exx.;
28-10: Aan de oostrand van Hollum: 6 exx.;
Ballumer Mieden: 8 exx.;
Westerpad bij Nes: 1 ex.

(23) FAZANT (*Phasianus colchicus*)

Over het gehele eiland op alle drie dagen - soms met tientallen bijeen - aangetroffen.

(24) WATERRAL (*Rallus aquaticus aquaticus*)

27-10: 1 ex. roepend langs de waddijk van de polder de Grieën;
28-10: 8 exx. roepend in het rietveld benoorden de Lange Duinen;
3 exx. roepend langs de zuidrand van de Ballumer Mieden.

De vogels, die aan de wadkant werden gehoord, zaten zonder uitzondering in het riet langs de sloot onder aan de dijkrand; de plaatsen, waar dit riet groeide, gingen de grootte van 50 m² niet te boven.

(25) WATERHOEN (*Gallinula chloropus chloropus*)

26-10: Polder de Grieën: 2 exx. foeragerend;
27-10: Aan de wadkant van de polder de Grieën: 15 exx. foeragerend;
28-10: Ballumer Mieden: 8 exx. foeragerend;
1 juv. ex. zwemmend in de ijsbaan bij Nes.

(26) MEERKOET (*Fulica atra atra*)

26-10: Ballumer Mieden: 50 exx.;
27-10: Polder de Grieën: 6 exx.

(27) SCHOLEKSTER (*Haematopus ostralegus ostralegus*)

26-10: Mieden bij Nes: 28 exx. Nesser Strand: 6 exx.
Buurder Grie: 48 exx. Ballumer Strand: 6 exx.
Buurder Strand: 6 exx. Wad Ballumer bocht:
Buurder Duinen: 1 ex. overvliegend; 36 exx.
27-10: Nesser Strand: 2 exx. Wad Ballumer bocht:
Nieuwlandse Rijd: 2 exx. ca. 670 exx.
Wad t.h.v. Cerder Sloot: 77 exx.;
28-10: Ballumer Mieden: 529 exx. overtijend);
Vrijheidsplaat: ca. 400 exx.

(28) KIEVIT (*Vanellus vanellus*)

26-10: De Mieden bij Nes: 21 exx.; Vliegveld Ballum:
Buurder Grie: 2 exx.; ca. 20 exx.;
Nieuwlands Rijd: 5 exx.; De Grieën: 13 exx.;
De Vleyen bij Buren: 42 exx.;
27-10: Over het Nieuwlands Rijd 1 ex. in westelijke
richting trekkend;
28-10: Boven de Lange Duinen 1 ex. overvliegend in
westelijke richting;
Op de Ballumer Mieden: totaal 83 exx.

- (29) ZILVERPLEVIER (*Pluvialis squatarola*)
26-10: Buurder Duin: 1 ex. in zuidelijke richting vliegend;
Zwanewaterduin: 1 ex. in zuidwestelijke richting vliegend;
Ballumer bocht: 4 exx. foeragerend op het wad;
27-10: Nieuwlands Rijd: 7 exx. richting west vliegend;
Buurder Duin: 1 ex. richting zuid vliegend;
Wad t.h.v. de Oerder Sloot: 4 exx. foeragerend;
28-10: Vrijheidsplaat: 9 exx. foeragerend.
- (30) GOUDPLEVIER (*Pluvialis apricaria albifrons*)
26-10: De Mieden: 33 exx.; Vliegveld Ballum: 4 exx.;
Buurder Grie: 24 exx.; Vleyen: 13 exx.;
27-10: 's Avonds 2 exx. boven de Westerweg in Nes gehoord;
28-10: Boven de Lange Duinen 1 ex. in zuidwestelijke richting overvliegend;
Vanuit een overtijingsplaats in de Ballumer Mieden ca. 260 exx. in de richting van het wad trekkend.
- (31) BONTBEKPLEVIER (*Charadrius hiaticula*)
28-10: 1 ex. boven de duinrand bij strandpaal 5.
- (32) STRANDPLEVIER (*Charadrius alexandrinus alexandrinus*)
28-10: 1 ex. op de Vrijheidsplaat foeragerend langs een stroomgeul.
- (33) STEENLOPER (*Arenaria interpres interpres*)
26-10: 1 ex. in westelijke richting boven het strand bij Nes;
28-10: 7 exx. boven waddijk bij Hollum in oostelijke richting vliegend;
1 vliegend exemplaar ten noorden van de Lange Duinen, richting oost.
- (34) WATERSNIP (*Gallinago gallinago gallinago*)
27-10: Bij het Oerder Vlak 1 ex. richting noord vliegend;
Zwanewaterduinen: 8 exx. richting zuid-zuidwest vliegend;
Polder de Grieën: 7 exx.
28-10: Boven het rietveld ten noorden van de Lange Duinen: totaal 90 exx., verdeeld over 11 groepen, opvliegend;
Uit de Ballumer Mieden: 14 exx., verdeeld over 3 groepen, opvliegend;
- (35) HOUTSNIP (*Scolopax rusticola*)
26-10: 1 ex. opgestoten van de begraafplaats aan de oostrand van Nes;
27-10: 1 ex. 's avonds opvliegend uit het Nesser Bos.
- (36) WULP (*Numenius arquata arquata*)
26-10: Polder de Mieden bij Nes: 181 exx.;
Nieuwlands Rijd: 3 exx.; Ballumer Mieden: 52 exx.;
Vliegveld Ballum: 2 exx.; Ballumer bocht: 2 exx.;
Polder de Grieën: 3 exx.;
27-10: Zwanewaterduinen: 1 ex.;
Wad van Ballumer bocht tot Haven Nes: 240 exx.;
28-10: Ballumer Mieden: 586 exx. (overtijingsplaats);
Vrijheidsplaat: 315 exx.
- (37) REGENWULP (*Numenius phaeopus phaeopus*)
26-10: Polder de Mieden: 1 ex.; Ballumer bocht: 2 exx.;
27-10: Ballumer bocht: 2 exx.;

- (38) ROSSE GRUTTO (*Limosa lapponica lapponica*)
26-10: 2 exx. foeragerend t.h.v. strandpaal 13;
3 exx. idem op het strand bij Ballum;
27-10: 1 ex. idem idem
6 exx. idem t.h.v. de Oerder Sloot;
13 exx. idem van de Ballumer bocht tot de haven
van Nes;
28-10: 7 exx. idem op de Vrijheidsplaat.
- (39) TURELUUR (*Tringa totanus*)
26-10: 1 ex. Nieuwlands Rijd;
1 ex. Ballumer bocht;
27-10: ca. 30 exx. t.h.v. de Oerder Sloot foeragerend;
1 ex. Nieuwlands Rijd;
97 exx. van de Ballumer bocht tot Haven Nes;
28-10: 116 exx. op de Vrijheidsplaat.
- (40) ZWARTE RUITER (*Tringa erythropus*)
27-10: 2 exx. foeragerend t.h.v. de Oerder Sloot;
8 exx. in de duinplasjes van de Oerder Vlakte;
1 ex. op het wad van de Ballumer bocht tot
de Haven van Nes;
1 ex. opvliegend uit de polder de Grieën;
28-10: 4 exx. Vrijheidsplaat.
- (41) GROENPOOTRUITER (*Tringa nebularia*)
27-10: op het wad van de Ballumer bocht tot Haven Nes:
1 ex.;
28-10: 6 exx. foeragerend op de Vrijheidsplaat.
- (42) BONTE STRANDLOPER (*Calidris alpina alpina*)
26-10: Strand Ballum: 67 exx.;
Ballumer bocht: 8 exx.;
27-10: Nieuwlands Rijd: 8 exx.;
Wad t.h.v. de Oerder Sloot: 44 exx.;
Strand Ballum: 7 exx.;
Wad Ballumer bocht tot Haven Nes: ca. 140 exx.;
28-10: 1 ex. met lamme vleugel op een weiland t.h.v.
de Westergrie bij Hollum;
Vrijheidsplaat: 932 exx.
- (43) DRIETEENSTRANDLOPER (*Calidris alba*)
26-10: Strand Buren: 53 exx.;
Strand Nes: 1 ex.;
Ballumer Duinen: 12 exx. richting zuid vliegend;
27-10: Strand Nes: 51 exx.; 's avonds ca. 60 exx.;
Strand Ballum: ca. 30 exx.;
28-10: Strand Hollum: ca. 160 exx.
- (44) KEMPHAAN (*Philomachus pugnax*)
27-10: 1 ex. opvliegend van het wad bij de Oerder Sloot.
- (45) KLUUT (*Recurvirostra avosetta*)
26-10: Ballumer bocht: 2 exx.;
27-10: Wad Ballumer bocht tot Haven Nes: 4 exx.
- (46) KLEINE JAGER (*Stercorarius parasiticus*)
27-10: 1 juv. ex. van de donkere fase werd in het duin
bij de stuifdijk t.h.v. het Nieuwlands Rijd waarge-
nomen; de vogel kwam aanvliegen uit noord-noord-
oostelijke richting en probeerde een Bonte Kraai
voedsel afhandig te maken.
- (47) GROTE MANTELMEEUW (*Larus marinus*)
26-10: Strand Buren: 1 ex.;
Strand Nes: ca. 70 exx.;
Strand Ballum: ca. 40 exx.

- 27-10: Burense Duinen: ca. 30 exx. zwervend;
Nieuwlands Rijd: 3 exx.;
Zwanewaterduinen: 1 ex.;
Strand Ballum: 18 exx.;
Wad Ballumer bocht tot Haven Nes: 7 exx.;
- 28-10: Ballumer bocht: 1 ex.;
Strandpaal 5: ca. 85 exx.;
Vrijheidsplaat: 9 exx.
- (48) KLEINE MANTELMEEUW (*Larus fuscus graëlsii*)
26-10: Ballumer bocht: 1 ex.;
27-10: Nieuwlands Rijd: 1 ex.
- (49) ZILVERMEEUW (*Larus argentatus argentatus*)
26-10: Polder de Mieden bij Nes: 1 ex.;
Strand Buren: ca. 150 exx.; Nesser Duinen: 2 exx.;
Nieuwlands Rijd: 9 exx.; Strand Nes: ca. 150 exx.;
Zwanewaterduin: 2 exx.; Ballumer Strand: 16 exx.;
Ballumer bocht: 4 exx.;
- 27-10: Nesser Strand: 24 exx.; Burense Duinen: 8 exx.;
Nieuwlands Rijd: 101 exx.;
Zwanewaterduinen: 82 exx. (waarvan ca. 75 exx.
bij de vuilnisbelt aan de rand);
Ballumer Strand: 44 exx.;
Wad Ballumer bocht tot Haven Nes: 210 exx.;
- 28-10: Boven het rietveld ten noorden van de Lange
Duinen: 61 exx.;
Strandpaal 5: ca. 175 exx.;
Ballumer Mieden: 26 exx. (overtijend);
Vrijheidsplaat: 112 exx.
- (50) STORMMEEUW (*Larus canus canus*)
26-10: De Mieden: 9 exx.; Nieuwlands Rijd: 6 exx.;
Strand Nes: ca. 20 exx.;
- 27-10: Strand Nes: 2 exx.; Nieuwlands Rijd: 3 exx.;
Strand Ballum: 4 exx.;
- 28-10: Zwanewaterduinen: 9 exx.; Strandpaal 5: 146 exx.;
Ballumer Mieden: 12 exx.
- (51) KOKMEEUW (*Larus ridibundus*)
26-10: Polder De Mieden: 4 exx.; Buurder Grie: 4 exx.;
Strand Buren: ca. 20 exx.; Ballumer bocht:
6 exx.;
- 27-10: Strand Nes: 1 ex.; Nieuwlands Rijd: 72 exx. (in
3 groepen richting west vliegend); Wad Ballumer
bocht tot Haven Nes: 86 exx.;
- 28-10: Strandpaal 5: 6 exx.; Vrijheidsplaat: ca. 550 exx.;
Haven Nes: ca. 270 exx. foeragerend langs vaar-
geul.
- (52) HOLENDUIF (*Columba oenas oenas*)
28-10: Vliegeveld Ballum: 1 ex.
- (53) HOUTDUIF (*Columba palumbus palumbus*)
26-10: Polder de Mieden: 12 exx.; Buurder Duinen:
2 exx.; Ballumer Mieden: 2 exx.; Polder de Grie-
en: 11 exx.;
- 27-10: Nieuwlands Rijd: 1 ex.; Polder de Grieën: 22 exx.;
- 28-10: Lange Duinen: 1 ex.
- (54) TURKSE TORTEL (*Streptopelia decaocto*)
26-10: Polder de Mieden: 2 exx.;
Buurder Grie: 3 exx.; Nesser Duin: 1 ex.;
- 27-10: Nes: 4 exx.;
- alle exemplaren hielden zich op in de nabijheid van
huizen.

- (55) RANSUIL (*Asio otus otus*)
26-10: Vuurtoren bij Hollum: 1 roepend en jagend ex.
- (56) VELDUIL (*Asio flammeus flammeus*)
26-10: Vuurtoren bij Hollum: in totaal 6 exx. jagend rond de vuurtoren;
27-10: In de polder de Grieën overdag een jagend ex. langs de dijk.
- (57) BOOMLEEUWERIK (*Lullula arborea arborea*)
27-10: Langs de stuifdijk bij het Nieuwlands Rijd 1 ex. in oostelijke richting laag overvliegend.
- (58) VELDLLEEUWERIK (*Alauda arvensis arvensis*)
26-10: Polder de Mieden: 2 exx.; Buurder Grie: 2 exx.; Nieuwlands Rijd: 1 ex.; Buurder Duin: 1 ex.; Kooiduinen: 1 ex.; Strand Ballum: 1 ex.; Ballumer Mieden: 3 exx.; Polder de Grieën: 23 exx. (1 groep van 21 exx.); Vuurtoren Hollum: 's-avonds 2 trekkende exx.;
27-10: Strand Nes: 21 exx. richting oost vliegend; Buurder Duin: 2 exx.; Nieuwlands Rijd: 41 exx. (waarvan 5 groepen richting oost); Nes: 1 ex. (nachttrek);
28-10: Ballumer Mieden: 10 exx.; Vrijheidsplaat: 5 exx. alle waargenomen vogels vlogen in zuidwestelijke richting, tenzij anders vermeld; meestal waren dit solitaire exemplaren.
- (59) STRANDLEEUWERIK (*Eremophila alpestris flava*)
27-10: Langs de stuifdijk bij het Nieuwlands Rijd: 2 exx. roepend in oostelijke richting vliegend;
28-10: Boven de duinrand t.h.v. paal 5: 1 roepend ex. in oostelijke richting vliegend.
- (60) GRASPIEPER (*Anthus pratensis*)
26-10: De Mieden bij Nes: 8 exx.; Buurder Grie: 1 ex.; Buurder Duin: 2 exx.; Nieuwlands Rijd: 2 exx.; Kooiduinen: 3 exx.; de Vleyen: 19 exx. (2 groepen);
27-10: Strand Nes: 2 exx. richting west vliegend; Buurder Duin: 6 exx.; Nieuwlands Rijd: totaal 36 exx. in kleine groepen richting oost-zuid-oost vliegend; Zwanewaterduin: 1 ex.; Polder de Grieën: 4 exx.;
28-10: Nes: in de ochtendschemer trek van enkele tientallen exemplaren; Lange Duinen: totaal 24 exx. in zuidwestelijke richting vliegend; Ballumer Mieden: 2 exx.
- (61) OEVERPIEPER (*Anthus spinoletta littoralis*)
26-10: 1 ex. langs een slootje in de Ballumer Mieden;
27-10: 1 ex. richting oost vliegend over het strand bij Nes;
1 ex. idem over de stuifdijk langs het Nieuwlands Rijd;
28-10: 2 exx. opvliegend bij het rietveld ten noorden van de Lange Duinen;
2 exx. foeragerend langs de dijk bij de Vrijheidsplaat.
- (62) WITTE KWIKSTAART (*Motacilla alba alba*)
27-10: 1 ex. overvliegend in zuidelijke richting bij de dijk langs het Nieuwlands Rijd.

- (63) WINTERKONING (*Troglodytes troglodytes troglodytes*)
26-10: 1 ex. Zwanewaterduin roepend;
27-10: 1 ex. Nes; 1 ex. bij de stuifdijk t.h.v. het Nieuw-lands Rijd;
28-10: 4 exx. in het rietveld ten noorden van de Lange Duinen.
- (64) HEGGEMUS (*Prunella modularis modularis*)
26-10: 2 exx. Nesser Bos;
27-10: 2 exx. Nes;
1 ex. in de bosjes langs de stuifdijk van het Nieuwlands Rijd;
28-10: 1 ex. Nes;
4 exx. in de bosjes van het rietveld bij de Lange Duinen.
- (65) GROTE LIJSTER (*Turdus viscivorus viscivorus*)
26-10: 1 ex. 's nachts bij de Vuurtoren in Hollum gehoord;
27-10: 4 exx. zwervend bij de stuifdijk langs het Nieuwlands Rijd.
- (66) KRAMSVOGEL (*Turdus pilaris*)
26-10: De Mieden bij Nes: 284 exx.; Buurder Grie: 47 exx.; Nieuwlands Rijd: ca. 30 exx.; Buurder Duin: 1 ex.; Kooидуinen: 26 exx.; de Vleyen: ca. 120 exx.; Zwanewaterduin: 1 ex.; Vliegveld Ballum: ca. 75 exx.; Ballumer Mieden: 647 exx.; De Grieën bij Nes: 387 exx.;
27-10: in de duindoorns ten noorden van de stuifdijk langs het Nieuwlands Rijd: 243 exx.; Zwanewaterduin: 6 exx.; Polder de Grieën: 138 exx. (zuidkant);
28-10: in de duindoorns bij het rietveld ten noorden van de Lange Duinen: 279 exx.;
Ballumer Mieden: 351 exx.
- (67) ZANGLIJSTER (*Turdus philomelos*)
26-10: ca. 50 exx. in de Mieden;
's nachts een tiental exx. gehoord bij de Vuurtoren;
27-10: idem;
2 exx. Ballumer Mieden;
28-10: 11 exx. in het rietveld bij de Lange Duinen.
- (68) KOPERWIEK (*Turdus iliacus iliacus*)
26-10: Nes: 1 ex.; de Mieden: 42 exx.; Buurder Grie; ca. 30 exx.; Nieuwlands Rijd: 9 exx.; Kooидуinen: 8 exx.; de Vleyen: ca. 25 exx.; Ballumer Mieden: 342 exx.; De Grieën: 170 exx.; 's nachts bij de Vuurtoren zeker 20 - 25 exx. gehoord;
27-10: Nieuwlands Rijd: 23 exx.; aan de wadkant bij de Grieën: 59 exx.; 's avonds weer veel trekgeluiden gehoord;
28-10: In het rietveld bij de Lange Duinen: 39 exx.;
Ballumer Mieden: 88 exx.
- (69) BEFLIJSTER (*Turdus torquatus torquatus*)
28-10: 1 ♂ met geprononceerde witte vleugelstreep foeragerend onder aan de waddijk t.h.v. de Ballumer Mieden.

- (70) MEREL (*Turdus merula merula*)
26-10: Nes: 1 ex.;
De Mieden: 316 exx.; Nesser Duin: 6 exx.;
Buurder Grie: 130 exx. (1 ex. met witte stuit);
Buurder Duin: 14 exx.; Zwanewaterduin: 1 ex.;
Kooiduinen: 17 exx.; Vliegveld Ballum: 6 exx.;
de Vleyen: 45 exx.; Ballumer Mieden: 535 exx.;
Polder de Grieën: 32 exx.; 's nachts ca. 10 maal
een trekroep gehoord;
27-10: Nieuwlands Rijd: 13 exx.;
Zwanewaterduin: 1 ex.;
's nachts weer verschillende trekgeluiden gehoord;
28-10: Ballumer Mieden: 7 exx.
- (71) TAPUIT (*Oenanthe oenanthe oenanthe*)
26-10: 1 ex. langs de stuifdijk bij het Nieuwlands Rijd.
- (72) ROODBORSTTAPUIT (*Saxicola torquata*)
28-10: 1 ♀ foeragerend in de Lange Duinen.
- (73) GEKRAAGDE ROODSTAART (*Phoenicurus phoenicurus phoenicurus*)
26-10: 1 ♀ Ballum.
- (74) ZWARTE ROODSTAART (*Phoenicurus ochruros gibraltariensis*)
26-10: 1 ♂ in een nieuwbouwoord bij het vliegveld Ballum;
27-10: 1 ♀ langs de stuifdijk bij het Nieuwlands Rijd;
1 ♂ in het dorp Nes.
- (75) ROODBORST (*Erithacus rubecula rubecula*)
26-10: Nes: 2 exx.; Buurder Grie: 2 exx.;
27-10: Stuifdijk Nieuwlands Rijd: 3 exx.; Zwanewaterduin:
1 ex.; Nesser Duinen: 2 exx.;
28-10: In het rietveld ten noorden van de Lange Duinen:
5 exx.
- (76) TJIFTJAF (*Phylloscopus collybita collybita*)
26-10: 1 ex. gehoord in het Buurder Duin;
27-10: 1 ex. gehoord en gezien in Nes.
- (77) Goudhaan (*Regulus regulus regulus*)
26-10: Nesser Bos: 4 exx.; Buurder Duinen: 6 exx.;
Ballumer Mieden: 1 ex.; Vliegveld Ballum: 1 ex.;
27-10: Nesser Bos: 1 ex.;
28-10: Rietveld Lange Duinen: 4 exx.
- (78) KOOLMEES (*Parus major major*)
26-10: Nes: 4 exx.; De Mieden: 3 exx.; Buurder Duinen:
2 exx.; Zwanewaterduin: 2 exx.; Ballumer Duinen:
2 exx.;
27-10: Nes: 2 exx.; de Vleyen: 1 ex.; Buurder Duin:
1 ex.; langs de stuifdijk bij het Nieuwlands Rijd:
13 exx.;
28-10: Rietveld Lange Duinen: 8 exx.
- (79) PIMPELMEES (*Parus caeruleus caeruleus*)
26-10: Buurder Duinen: 1 ex.; Ballumer Duinen: 1 ex.;
27-10: Nes: 1 ex.; langs de stuifdijk bij het Nieuwlands
Rijd: 14 exx. (in 3 groepen);
28-10: Rietveld Lange Duinen: 3 exx.
- (80) BAARDMANNETJE (*Panurus biarmicus biarmicus*)
28-10: 78 exx. verspreid foeragerend en opvliegend in
en uit het rietveld bij de Lange Duinen.
- (81) GEELGORS (*Emberiza citrinella citrinella*)
27-10: 1 ex. Nesser Duinen;
1 ex. overvliegend in oostelijke richting bij het
Nieuwlands Rijd;
1 ex. de Grieën;

- 28-10: 2 exx. in de struiken van het rietveld bij de Lange Duinen.
- (82) RIETGORS (*Emberiza schoeniclus schoeniclus*)
26-10: 3 exx. Ballumer Mieden;
27-10: 7 exx. rondzwerfend bij het Nieuwlands Rijd;
3 exx. de Grieën;
28-10: 12 exx. in het rietveld bij de Lange Duinen.
- (83) SNBEUWGORS (*Plectrophenax nivalis nivalis*)
27-10: 1 ex. Nesser Duin overvliegend richting oost;
1 ex. Oerder Vlake overvliegend richting oost;
28-10: 2 exx. foeragerend op het strand bij paal 5.
- (84) GROENLING (*Carduelis chloris chloris*)
26-10: 9 exx. in rozebottels bij de Buurder Grie;
12 exx. in kruidenvegetatie Nesser Duin;
27-10: 4 exx. Nesser Duin;
28-10: 2 exx. Nes;
19 exx. rondvliegend boven het rietveld bij de Lange Duinen;
6 exx. langs de waddijk bij de Ballumer Mieden.
- (85) SIJS (*Carduelis spinus*)
27-10: 1 ex. overvliegend in oostelijke richting t.h.v. de Oerder Sloot.
- (86) KNEU (*Carduelis cannabina cannabina*)
26-10: 1 ex. de Mieden;
27-10: 8 exx. op kruidenvegetatie in het Nesser Duin;
12 exx. verspreid overvliegend bij de stuifdijk langs het Nieuwlands Rijd, hoofdrichting: oost;
- (87) FRATER (*Carduelis flavirostris flavirostris*)
28-10: 32 exx. op de Westergrie t.h.v. Hollum.
- (88) VINK (*Fringilla coelebs coelebs*)
26-10: 1 ex. de Mieden; 2 exx. Buurder Grie; 1 ex. Buurder Duinen; 1 ex. Kooидуinen; 18 exx. Nesser Duin;
27-10: 12 exx. in verschillende groepjes langs de stuifdijk bij het Nieuwlands Rijd in oostelijke richting vliegend;
28-10: 2 exx. rietveld ten noorden van de Lange Duinen.
- (89) KEEP (*Fringilla montifringilla*)
26-10: 1 ex. de Mieden; 2 exx. Buurder Grie; 1 ex. Buurder Duinen; 1 ex. Kooiduinen; 18 exx. Nesser Duinen;
27-10: 12 exx. verspreid in oostelijke richting vliegend langs het Nieuwlands Rijd;
28-10: 2 exx. rietveld Lange Duinen.
- (90) HUISMUS (*Passer domesticus domesticus*)
In elk dorp en op de wegen rond de dorpen enkele tot tientallen exemplaren op alle dagen waargenomen.
- (91) RINGMUS (*Passer montanus montanus*)
27-10: 1 ex. op een draad langs de weg tussen de huismussen in de polder de Grieën.
- (92) SPREEUW (*Sturnus vulgaris vulgaris*)
26-10: 2 exx. Nes; ca. 40 exx. de Mieden; ca. 70 exx. Buurder Grie; 14 exx. Nieuwlands Rijd; 8 exx. Kooiduinen; ca. 25 exx. de Grieën;
27-10: 15 exx. pal uit zee in zuidwestelijke richting vliegend aan het strand bij Nes; 36 exx. Nes richting zuid-zuidwest; 41 exx. Nieuwlands Rijd richting west; ca. 120 exx. de Vleyen richting

zuid; 8 exx. Nesser Duinen; 54 exx. de Grieën;
 28-10: totaal 794 exx. in westelijke richting vliegend
 boven het rietveld ten noorden van de Lange
 Duinen; de vogels waren verdeeld over 21 groepen,
 de grootste hiervan telde ca. 270 exx.;
 64 exx. Ballumer Mieden.

(93) ZWARTE KRAAI (*Corvus corone corone*)

26-10: 1 ex. de Mieden; 1 ex. Buurder Duinen; 2 exx.
 de Grieën;
 27-10: 10 exx. Zwanewaterduin;
 28-10: 4 exx. bij het rietveld ten noorden van de Lange
 Duinen.

(94) BONTE KRAAI (*Corvus corone cornix*)

26-10: 2 exx. de Mieden; 5 exx. Nieuwlands Rijd; 1 ex.
 Buurder Duinen; 1 ex. Kooидуinen; 1 ex. Zwanew-
 waterduin; 4 exx. Ballumer Mieden; 7 exx. Polder
 de Grieën;
 27-10: 2 exx. Strand Nes; 4 exx. de Vleyen; 13 exx.
 Nieuwlands Rijd; 3 exx. Zwanewaterduin;
 28-10: 15 exx. rond en in het rietveld benoorden de
 Lange Duinen; 14 exx. Strand Hollum.

(95) KAUW (*Corvus monedula spermologus*)

26-10: 1 ex. Nes; 19 exx. de Mieden; 4 exx. Buurder
 Grie; 1 ex. Buurder Duinen; 1 ex. Kooiduinen;
 27-10: 55 exx. in oostelijke richting vliegend bij Nes;
 23 exx. idem aan het strand bij Nes;
 6 exx. Nes in het dorp; 12 exx. Nieuwlands Rijd;
 22 exx. opvliegend bij de Ballumer Duinen na ge-
 weerschoten;
 28-10: 1 ex. rietveld benoorden de Lange Duinen.

(96) ROEK (*Corvus frugilegus frugilegus*)

27-10: 6 exx. in oostelijke richting vliegend langs de
 stuifdijk bij het Nieuwlands Rijd.

(97) EKSTER (*Pica pica pica*)

26-10: 2 exx. in de duinen bij de stuifdijk van het
 Nieuwlands Rijd; 1 ex. Zwanewaterduin;
 27-10: 3 exx. in de duinen bij de stuifdijk van het
 Nieuwlands Rijd.

(98) VLAAMSE GAAI (*Garrulus glandarius glandarius*)

26-10: 1 ex. Buurder Duinen;
 27-10: 1 ex. de Grieën.

TOTALEN

Dui- kers, Ganzen en Eenden	Reigers, Koeten en Ral- len	Meeuwen en Jagers	Roof- vogels en Uilen	Hoën- ders en Duiven	Stelt- lopers	Zang- vogels	Kraaien, Gaaien en Eksters
3502	85	2667	40	81	5424	6643	266

Totaal-generaal: 19.108 vogels.

Aantekeningen

Het zal een ieder opvallen dat de aantallen steltlopers nogal laag zijn uitgevallen. Hiervoor zijn twee redenen aan te voeren n.l. het zicht op de betreffende dagen en de tijden, waarop een excursie bij het wad arriveerde. Deze omstandigheden waren bij alle excursies van invloed.

Daarentegen zijn de aantallen zangvogels verrassend hoog. Hieraan waren de aanwezige lijsterachtigen debet. Vooral op de eerste dag waren grote aantallen aanwezig; daarna werd een aanzienlijke vermindering geconstateerd. Op verschillende plaatsen werden tegen de avond opstijgende lijsters gezien, terwijl elke nacht overtrekkende vogels werden gehoord. Aantallen overtrekkende vogels zijn niet aan te geven, omdat lang niet elk individu geluid geeft. Na elke nacht was het aantal aanwezige vogels weer sterk teruggelopen. De weilanden werden daarom alleen de eerste dag geteld.

Tijdens twee bezoeken aan de Vuurtoren werden jagende Velduilen gezien en een Ransuil gehoord en gezien. Zij waren in het lichtschijnsel op jacht naar vogels, die door de stralenbundels werden verblind.

Behalve vertegenwoordigers van de wilde avifauna werd op 26 oktober tussen Buren en Nes een vogel gesignaleerd, die tot de kooivogels behoorde. Toevallig contact met een andere vogelliefhebber, die vroeger een volière had bezeten en die de vogel ook had gezien, wees uit dat het een Textor wever was geweest. Op de dag dat het Nieuwlands Rijd en de Oerder Vlake werden bezocht trokken alle vogels in oostelijke richting.

Het waarden van waarnemingen is een hachelijke zaak, omdat een avifauna van het eiland nog niet beschikbaar is en vergelijkmateriaal ontbreekt. Naar verluidt is er echter een in voorbereiding, die binnen niet al te lange tijd zal verschijnen. Er is wel een lijst voorhanden - uitgegeven door de VVV - waarop alle op het eiland waargenomen vogelsoorten zijn aangegeven, in totaal 217 soorten. De waarde van zo'n lijst is gering.

Kwantitatieve gegevens ontbreken geheel, terwijl een soort als de Roodborsttapuit ontbreekt. Door ons werd deze soort op de derde dag al waargenomen.

Deelnemers

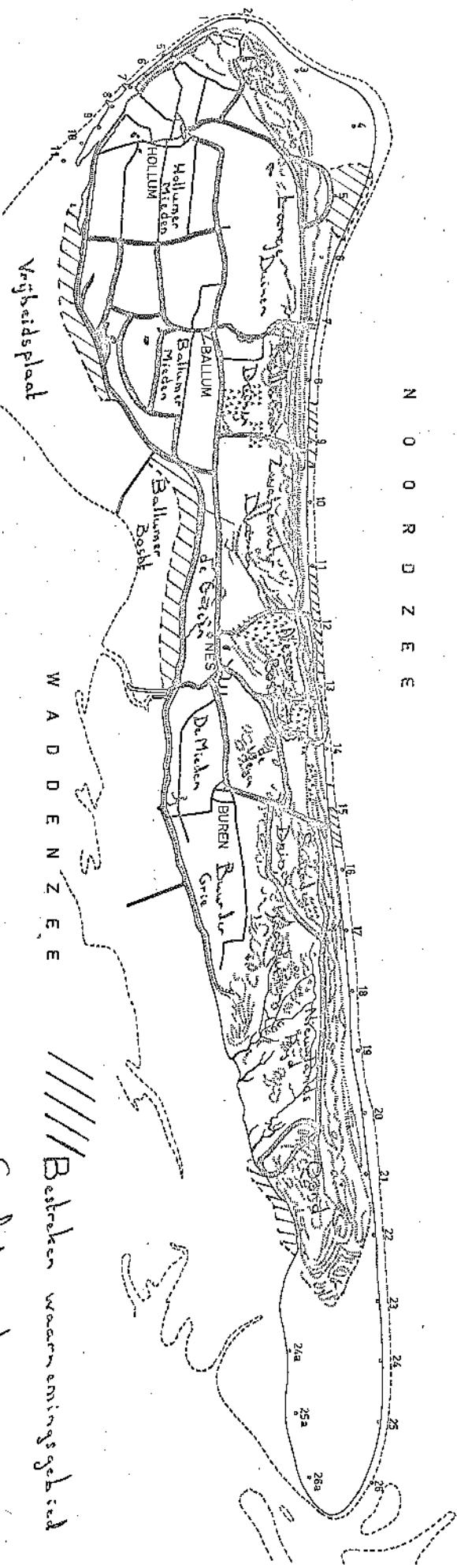
de dames: L.J.Dwars-van Achterbergh;
M.T.Groen-van Harmelen;
M.W.Heise-Schipper;
x G.R.M.Jonkers-Kemper;
A.C.Ligthart Schenk-Hartlief;
Y.F.L.Vogel en

de heren: W.E.Cohen;
E.H.Delachaux;
N.J.Dwars;
x J.J.Ekelmans;
A.G.Heise;
x D.A.Jonkers;
x A.de Later;
H.W.de Soete;
Y.S.Vogel.

De met x aangegeven deelnemers waren reeds op 26 oktober overdag aanwezig en bezochten een groot deel van het eiland; de overigen kwamen in de avonduren op het eiland aan.

AMELAND

N O O R D Z E E

W A D D E N Z E E

Beirteken waarnemingsgebied
 Gevolgde routes

0 1 2 3 4 km

AMELAND

N O O R D Z E E

W A D D E N Z E E

- Waarnemingsplaats
- ▲ Blaauwe Kiekendief
  - Ruigpoot buizerd
  - Smelleken
  - Torenavalk
  - Velduil
  - Ransuil

